

MINDSZENTI LAP

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 2 frt — kr.
Fél évre 1 frt — kr.
Negyed évre — frt 50 kr.

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyilt-téri közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl.

Két szabályrendelet

Legujabban két rendbeli szabályrendelet került ki a megyétől.

Az egyik intézkedik a törvényhatósági közutakon hófúvás és áviz alkalmával előforduló közlekedési veszélyek és akadályok elhárítása, illetőleg megszüntetése iránt.

Ezen szabályrendeletre már régen égető szükség volt. Hogy csak most jelent meg, azt is köszönettel fogadjuk — a közmondás szerint — a jóra soha se késő az út.

Ezzel ismét nagy lépést tettünk előre közlekedésünk, illetve közutaink javítása terén

Eddigél télen az utak tisztán az isteni gondviselésre voltak bízva, a hófúvásokban hogy megfeneklettünk, az a mi dolgunk volt, miért nem maradtunk otthon (!)

Ezentul a szabályrendelet szabványa szerint a hófúvás alkalmával azon községek, melyek határán valamely törvényhatósági közut átvonul — továbbá — a melyek ezen közutakon való közlekedés biztosításánál, közvetlenül érdekelve vannak, a közlekedés akadályainak elhárításánál *díj-talanul*, minden egyéb köztartozásba való beszámítás nélkül közreműködni kötelesek.

A szabályrendelet egyszersmind meghatározni s kiszabni a határt a meddig az akadályok elhárításánál közreműködni az érdekelt községek kötelezve leendnek

Helyeseljük ez intézkedést, hisz eddig ki nem mozdultunk a megszkott kényelmünkben s volt ahogy ugy. Ezen indolencia megjárta valamikor, midőn a közutak nem voltak árkok, illetve határok közé szorítva, hanem a tágas poskumokon széltében, hosszában jártak apáink a mint éppen nekik jól esett, kikerülhették kedvükre a hófúvásokat s egyéb közlekedési akadályokat, de ma, midőn néhány méter széles utacsikára vagyunk utalva, hogy ezen utat emberi munkával az év minden szakában járható állapotban fentartsuk, saját jól felfogott ér-

dekünk követeli. A másik szabályrendelet kiadatott az *iskolai rend védelme* tárgyában.

Mit akar e szabályrendelet? Nem kevesebbet, mint az iskolák szent falait nemcsak, de annak környékét megvédelmezni az avatatlanok visszaélésétől.

Nagyon sokan akadnak még ma is, kik — tájdalom — nem tudnak, vagy nem akarnak különbséget tenni a saját házuk s az iskolák között s akár valódi akár, képzelt sérelmük van a tanítók ellen, mert talán gyermekök annak részéről a kiérdemelt megfédésben részesült, avagy az utcán szenvedett az iskolatársai részéről méltatlanságot: minden illendőség félretevésével hatolnak be a muzsák sz. falai közé, határt nem ismerő lármával, ne mondjam, drasztikusabb jellegű kiszólásokkal vonják felelőségre a tanítót, melyhez joguk absolute nincs s így nagyban zavarják az előadást. De arra is volt eset Mindszenten, hogy az ablakon nem éppen szalonias szavakkal kiaháltak be előadás alatt az iskolába.

E visszaélésnek óhajt az új szabályrendelet véget vetni, a midőn intézkedik, hogy mindazok, kik a tanítás ideje alatt engedelem nélkül az iskolába bemennek s a tanító felhívására távozni nem akarnak, vagy kik az iskolában vagy ahhoz tartozó bármely helyiségben a tanulók érzületét sértő kifejezést használnak, a vármegyei ipariskolai alap javára az 1879. évi 90-ik törvényczikk alapján pénzbírságra, behajthatlanság esetén pedig elzárásra büntetessenek.

Mindkét szabályrendelet oly életre való s annyira közérdekű, hogy azokat olvasó közönségünkkel **lapunkban egész teljében** megismertetni helyénvalónak látjuk s arra a közfigyelmet ezennel fel is hívjuk.

Gazdasági ismétlő-iskola.

Figyelemre méltó cikket irt Györffy János a gazdasági ismétlő-iskola üdvös voltáról, mit, midőn olvasóinkkal megismertettünk, a nemes czélnak szolgálatot vélnék teljesíteni.

Hazánk lakosságának az a nagy kontigense, mely kizárólagosan a népiskolában szerzett ismeretekből kell, hogy merítse egész életére kiható tudnivalóit, igaz és őszinte hálával veheti a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter 1896. nov. 16-án 60.764. sz. a. kelt rendeletét, mely a gazdasági ismétlő-iskolák felállítását rendeli el s adja egyuttal ez iskolák szervezetét és tervét.

Az 1868-iki XXXVIII. t. cz. az általános ismétlő iskolák feladatává tette a mindennapi iskolából kikerült 12—15 éves gyermekek szellemi gyarapítását s az életben szükséges tudnivalók kibővítését. Maga az ismétlő-iskola nagyon általános keretben mozgott, legtöbb helyen pedig — mint pl. magában a fővárosban is — egyáltalában nem is létezett; de a hol volt, ott is minden határozott cél nélkül, mint valami kellemetlen teher, tengődött harmincz egész esztendőn keresztül. E hosszú idő tapasztalatai meggyőzték az intéző köröket az ismétlő-iskola életképtenségéről. Nem volt határozott célja s így nem csodálkozhatunk azon, ha a létjogosultság kellekeit nélkülöző ismétlő-iskolákon a végelgyengülés szomorú szimpomái nagyon erősen mutatkoznak. Mert el kell ismernünk, hogy az ismétlő-iskolát eddig még a hivatásos intéző körök sem vették elég komolyan, mit részben kiment az a fentebb említett körülmény, hogy t. i. nem volt a gyakorlati életre semmiféle célja ami lehetett volna, hogy a földmives gyermekeket az életre némi szellemi utavalóval ellássa, az nem volt határozottan kitűzve s így nem is csodálkozhatunk azon, ha ápolására és fejlesztésére senki sem hozott áldozatot, míg jó magával is tehetetlen állapotában bekövetkezett a lassan való kiumálás ideje.

Messze kiható, fontos közgazdasági intézmény alapja van lerakva a fentebb hivatkozott miniszteri rendeletben, melynek életképességét fokozni mindnyájunknak hazafiúi kötelessége. A népoktatási törvényben kötelezett tanterv teljesen figyelmen kívül hagyta a földmives szociális érdekeit. De nemcsak ezt, hanem sok más egyebet is. Egyenlően szólt a tanterv a városi és falusi, az osztatlan és osztott iskolákra. Már pedig, hogy ily egymástól annyira messze eső, minőség és kvantitás szempontjából mást-mást igénylő iskolákat egy kalap alá vonni képtelenség, azt még a laikus is beláthatja.

Eddig az ismétlő iskola — a mint említettem — az egész vonalon nem vétett komolyan s a gyermek a legfogékonyabb korban hagyta el az iskolát; a mikor teljesen magára hagyatva, 100 eset közül 90-ben a rossz társaság és rossz

példa önkéntelen rabjává lett s azt a kevés jót is, a mi a mindennapi iskolázás ideje alatt rá ragadt, az iskola porával és az ott tanultakkal együtt lerázta magáról. Mert hát a példa vonz s még mindig fenn áll az a szomorú körülmény, hogy — különösen a falusi gyermek — sokkal több rosszat lát, mint jót; sajnos, még a családi tüzhely körében is. Ez aggodalmat keltő állapot, jobbrafordulása az egyház a haza s a jövő generáció érdekében is annyira kívánatos, hogy annak elérésére minden követ meg kell mozdítanunk. Azért feltétlenül szükséges, hogy az elemi iskola működése az életre kihatóbb legyen s ezen a gazdasági ismétlő-iskola van hivatva segíteni aszal, hogy a 12–15 éves gyermekeket az iskola áldásos hatása alatt megtartsa, a szerzett alapismereteket bővítse és megszilárdítsa, a vallásosság, hazafiság, becsületesség felebaráti szeretet, tisztesség tudás és a többi szép erkölcsök elhittett magvaiból az egész nemzetre jótékonyan ható nemes gyümölcsöt termeljen.

Népünk nagyrészenek megélhetési köre a gazdaság. S így ha jó későn is, de még mindig jókor jött ez az intézkedés, mely a népoktatás befejezésére szolgáló s egy precízizozott czél elérésére irányuló gazdasági ismétlő-iskolák felállítását teszi kötelezővé. Ismerve a kiadott miniszteri tantervet, alapos reményem van arra, hogy — ha az minden betűjében keresztül vitétik — hazánk földmivelő népe egy jobb erkölcsi és anyagi jövőnek néz elébe.

A tradícióhoz ragaszkodó földmivelőt ki kell ragadnunk maradiságából s rávezetni, hozzászoktatni ahhoz, hogy mint minden téren, úgy a gazdasági téren is a

haladás legyen jelszava; meg kell tanítani, hogy egyoldalulag kezelt szántóföldjéből a benne rejlő kincseket miként aknázhathatja ki, az elhanyagolt területet hogyan teheti gyümölcsözővé, a számos gazdasági ágat miként kapcsolhatja össze úgy, hogy egyik a másiknak kiegészítő része legyen?

A gazdasági ismétlő-iskolák szükségessége és életrevalósága mellett semmi sem bizonyít jobban, mint az az örvendetes körülmény, hogy ez iskolák szervezésének kezdeményezése óta elmúlt két év alatt ezernél több gazdasági ismétlő iskola állított fel. E rohamos szaporodás napról napra fokozódik, mert felállításuk úgy gazdasági gyarapodásunknak, mint kulturánknak is érdekében áll.

A rövid két év alatt felállított 1024 gazdasági ismétlő-iskola statisztikája egészséges fejlődésről tesz tanúságot. Ezek közül 526-ot a községek tartanak fenn, melyek nagyrésze azonban felekezeti jellegű; 74-et tartanak fenn a felekezetek, míg maga az állam 423-nak a fentartója s a felekezeteket 30.758 frttal segítyezi.

Igen tanulságos ez iskolák territorális elhelyezése, mert jellemzi az egyes vidékek áldozatkészségét. Így legtöbb gazdasági ismétlő-iskola van Nyitramegyében: 105, melyek közül 62 községi, 38 állami és 5 felekezeti jellegű. E megyében az állami segély: 2992 frt. Magában a kis területű Esztergom megyében 34 gazdasági ismétlő-iskola áll eddig fenn. Torontál megye 69, Pest-Pilis-Solt megye 63, Heves megye 50 ily iskolával szerepelnek a legújabb kimutatásban.

Sajnos, hogy a legtöbb gazdasági ismétlő-iskolával benépesített megyék nem

a magyar alföldön, hanem csak az Alföld szélein helyezkednek el. A magyar megyék lakóinak majdnem kizárólagos foglalkozása a gazdálkodás s mégis eddig a legmagyarabb megyékben kevés az iskola. Így: Csanádban 3, Borsodban 2, Csikben 3, Csongrádban 3, Győrben 4, Hajduban 14, Jász-Nagykun-Szolnokban 10, Szabolcsban 5, Zalában 8, stb. és csak négy olyan megye van, ahol még egyetlen gazdasági ismétlő-iskola sincsen. Ezek: Zólyom-Moson (pedig gazdasági akadémiaja is van!), Krassó-Szörény és Fejérmegyék. Feltűnően kevés van Budapest külterkein (3) Barsban (5), Sopronban (2) és Szepesben (2), holott Arvamegyében is 13 ilyen iskola van már.

Nagyon kívánatos, hogy a gazdasági ismétlő-iskolák intenzív fejlesztéséről gondoskodjunk s a kezdet elismerésére érdemes buzgalmat lankadni ne engedjük, de óhajtható, hogy ez a nem közönséges lelkesedés a magyarság érdekeit nagyobb mértékben tartsa szem előtt.

Vármegyei szabályrendelet.

A törvényhatósági közutakon hófúvás és árvíz alkalmával előforduló közlekedési veszélyek és akadályok elhárítása illetőleg megszüntetése iránt.

1. §. Hófúvás és árvíz alkalmával kötelesek azon községek (város lakosai) melyek határain valamely törvényhatósági közut átvonul, — továbbá, a melyek ezen közutakon való közlekedés biztosításánál — közvetlenül érdekelve vannak, a közlekedés akadályainak elhárításánál a jelen szabály-

TÁRCZA.

A „Mindszenti Lap“ eredeti tárcája.

A hétről.

Hullnak már a falevelek,
A legyek is hullnak,
A legények a faluban
Nagyban házasodnak!

Itt van az ősz, elmúlt a nyár, —
Ez annak a jele,
Az anyakönyvelőnek is
Megindult üzlete.

Csak a többi üzlet lanyha,
Panaszkodnak mindég,
Pedig buza, kukoricza,
Disznó is van elég.

Majd segít a törvényhozás —
Osszeültek Pesten,
Hentzi szobrát elintézik,
Ha mást nem is — bölcsen.

Csongrádon is majd rend leszén,
Van már kormánybiztos,
Főbirót is választottak,
Meddig? — az nem biztos,

Hogy mi sem maradjunk hátra,
Rendezzük falunkat,
Locsolunk a házak előtt,
Javitjuk padlónkat.

Csak egy gazda nem csinálja,
Jó vón' megbüntetni,

A köves-ut a főutczán,
Nem tud elkészülni.

Erre ugyan ráfoghatjuk,
Hogy sokáig készül,
Egy század is kevés hozzá,
A míg az kiépül.

Azt is mondják, úgy hallottam,
Hogy Mindszent nem tiszta, —
Ezzel szemben vigasztalhat,
Hogy közel van példa.

A hol tisztább is lehetne:
En Szentest gondolom,
Város szélén a gyepmester
Telepét utálom.

Aki vasuton utazik
S kíváncsi Szentésre,
A szép képeket láthatja . . .
Kocsiból kinézve.

Bár van aszfalt és keramit,
Utcza kövezetnek,
A czigány-sort, gyepmesterrel,
Hagyják régiségnek.

S hogy estve is, ne csak nappal
Az utasok lássák,
Nem lámpával, de villanynyal
Világítani fogják . . .

Krónikás.

Gróf Czobor József.

Mária Terézia korában élt gróf Czobor József, a világhírű tékozló. Régi magyar nemzetségének utolsó sarjadéka volt, de sült német lett mind nyelvére, mind

ruhájára. Mikor a sárospataki iskola küldöttei mentésen, kócsagosan tisztelegtek Beleznay Miklós generálisnál, a vendégek között levő Czobor gróf „strimfliben és papucsban tipege föl s alá“, mint Kazincy írja. Nem maradt benne egyéb magyar virtus, csak a hallatlan pazarlás. De ezzel aztán igazán tündöklött.

Az esze mindig azon járt: hogyan találhassa ki a tékozlásnak valami új, szokatlan, meglepő módját. Mert az olyan tréfa, mint mikor holicsi uradalmát egy kártyára tette föl és el is vesztette, neki már közönséges volt.

Mária Terézia udvarában csak egy ember vetekedett vele fényűzés dolgában: Taroucca Ferenc marchese. Egy udvari bál előtt ez a két versenyző gavallér ezer aranyba fogadott: melyikök fog a mulatságon drágább ruhában megjelenni; de eleve kikötötték, hogy nem szabad se gyöngyöt, se drága követ viselni. Taroucca marchese gyönyöri szép párisi öltözetben érkezett a bálra; Czobor gróf szintén izléses, de igen egyszerű selyem kabátot viselt. Mindenki a marcheset vélte a fogadás nyertesének. De mikor a döntő bírák összeültek, Czobor kigombolta kabátját és megmutatta, hogy Corregio leghiresebb képével van bélelve. Az ezer arany tehát az övé lett. Hogy a felszabott remek műszáz- ezrekbe került, az mellékés.

*

Voltak neki más nevezetes tréfái is. Egy farsangon Konstantinápolyból tizenkét fényes rabszolgáöltözetet meg egy basának való drágalátos diszruhát hozatott az udvari álarcos bálra. A baka ruháját maga vette rá, rabszolgának meg tizenkét bécsi napszámost öltöztetett föl. Mielőtt

rendelet szerint díjtalanul, minden egyéb köztartozásba való betudás nélkül közreműködni.

2 §. A fent körülírt köztartozás le-
szolgáltatása érdekében köteles az állam-
építészeti hivatal minden év október ha-
vában a jövő évre nézve a vármegye alis-
pánjához javaslatot tenni az iránt, hogy
előforduló szükség esetében, mely közsé-
gek milyen mérvben és mely törvényható-
sági utszakaszokra rendelőndők ki.

Ezen javaslatban:

a) pontosan meglegyenek nevezve
ugy azon községek, a melyeknek határára
az egyes törvényhatósági közutak átvonul-
nak, valamint azon községek is, melyek
hófúvás és árviz alkalmával a törvényha-
tósági közutakon előforduló közlekedési
veszélyeknek és akadályoknak elhárításá-
nál, illetőleg megszüntetésénél közvetlenül
érdekelve vannak.

b) a kötelezett egyes községekre néz-
ve határozottan meglegyen jelölve azon
törvényhatósági közut szakasz hossza, a
melyre azoknak közereje kirendelőndő.

c) csatoltassék a tervezethez az illető
községek évi közmunka erejének, nem kü-
lönben a szerek és eszközök mennyiségé-
nek és minőségének kimutatása.

3. §. Az államépítészeti hivatalnak
ezen javaslata alapján, a vármegye alis-
pánja az érdekeltséget évenként az illető
községek előljáróinak meghallgatásával ál-
lapítja meg; mindazonáltal oly korlátozás-
sal, hogy a közlekedési akadályok elhári-
tása céljából Szentés r. t. város közerejé-
nek csak azon része vehető igénybe, mely
a város saját céljaira nem okvetlenül
szükséges.

4. §. Az érdekelt községek előljárói
(Szentés város tanácsa) kötelesek a közerőt
sz utbiztosok, vagy az államépítészeti hi-
vatal írásbeli megkeresésére kirendelni.

5. §. A törvényhatósági közutak
hosszának az egyes községek közt való
megosztásánál, illetve az érdekeltségi arány
megállapításánál figyelembe veendő az
egyes községeknek közereje, a közutól
való távolsága és egyéb helyi viszonyok
és körülmények, például rendszeresen vagy
gyakrabban előfordulni szokott hófúvások,
árvizek.

6. §. A törvényhatóság első tiszt-
viselőjének az érdekeltséget megállapító
határozata a községek előljáróságával, il-
letve Szentés város tanácsával közlendő.
Azon fél, aki a határozatot magára nézve
sérelemesnek találja az ellen a kézbesítés-
től számítandó 15 nap alatt a közigazga-
tási bizottsághoz, a közig. bizottság hatá-
rozata ellen sziutén 15 nap alatt a keresk.
miniszterhez fellebezhet.

A végérvényesen megállapított terve-
zetet a vármegye alispánja az államépíté-
szeti hivatalnak, a jár. főszolgabiráknak
és azok útján a községek előljáróságainak,
valamint Szentés város tanácsának alkal-
mazkodás végett megküldi.

7. §. Annak szükségét, hogy a tör-
vényhatósági közutról mikor kell az emli-
tett elemi csapások által okozott közleke-
dési veszélyeket és akadályokat és mily
mérvben elhárítani, illetve megszüntetni, a
közut kezelésével és gondozásával megoi-
zott várm. utbiztosok, valamint a várm.
államépítészeti hivatal vannak hivatva
megítélni.

(Folyt köv.)

VEGYESEK.

— **Földbérlet.** Mult csütörtök-
kőn érkezett körünkbe nagys. Novák
József urad. inspektor ur, hogy a föld-
bérlet ügyében a bizottsággal értekez-
ték. Ezuttal az inspektor ur s a bi-
zottság közt végleges megállapodás
jött létre. E szerint a tófenéken az
őszi vetés alá az egy holdas parcellák
e hó vége felé — miről a közön-
ség értesítve lesz — fognak árverés
utján kiadatni. Az árverésen földtulaj-
donos nem vehet részt, csak a házzal
bíró, vagy anélküli lakosok liczítál-
hatnak. A tavasziak, u. m. kukoricza,
árpa s egyéb kapásvetemények alá
való földek szintén már ez őszön ki-
vehetők. A Gémes tava ellenben csak
tavasszal kerül kiosztás alá.

— **Vármegyei közgyűlésből.** Miként
már előre jeleztük, e hó 15-án s következő
napjaiban tartotta meg vármegyénk őszi
rendes közgyűlését.

Elnöklő alispán megnyitván az ülést,
Ujhelyi Nándor csongrádi bizottsági tag
indítványozza, hogy főispán ur ő méltóság-
ának tekintettel arra, hogy őt éven át
annyi tapintattal vezette a megyei kor-
mányzatot: a vármegye fejezze ki bizal-
mát. A vármegye közönsége egy szavazat
ellen teljes számmal bizalmat szavazott ő
méltóságának.

Novák József biz. tag interpellációt
intézett a vasuti menetrend tárgyában.

Alispán ígérte, hogy a megyei gyű-
lés után az üzletvezetőségénél mindent elkö-
vet, hogy a menetrend a szomszédos for-
galom előnyére nyerjen megoldást.

Hosszabb vitát provokált a Szentésen
létesítendő villanyvilágítás ügye.

Szavazat többséggel határozatba ment,
hogy a közhelyek kivilágítása villanyval
eszközöltessék.

A tisztviselő választás eredménye az,
hogy Mindszentre egyhangulag megválasz-
tatott főszolgabírónak Tary István az ed-
digi helyettes főszolgabíró, szolgabíróvá
pedig Gyárfás Géza eddigi közigazgatási
gyakornok. Udvözöljük mindkét tisztvise-
lőt, oly tisztviselőket nyertünk bennök,
hogy a bizalmat mindkettőjüknek bátran
előlegezhetjük. Az általunk előnyösen is-
mert Kossa László szolgabíró pedig alis-
pán ur tiszteletbeli főszolgabíróvá nevezte
ki. A volt szolgabíró, Stammer Béla III-ik
aljegyzővé választott a központba. Stam-
mer ur művelt salonias ember, de mi nem
mondhattuk őt magunkénak, társadalmunk-
ba beolvadni nem tudott s így távozását
nem is vesszük észre.

— **A mindszenti országos vásár** f. hó
21. és 22-én fog megtartatni.

— **Késői jegesek, korai fagyok.** Igen
sokan nem vettek tudomást a f. hó 3-iki
jegesőről, mely a mondott nap éjjelén volt.
A jég nem sűrűn hullott, de pacsirta tojás

a balra indultak volna, a basa jól meg-
vendégelte rabjait; sajnos, csupa olyan
étellel-itallal, amibe áloó volt keverve. En-
nek utána pedig jött a lakatos és a rabo-
kat vasra verte; mégpedig nem csakugy
tréfából, hanem istenigazában. A tizenkét
bilincses embert aztán egy hosszú lánczra
fűzték és ezen a lánczra hajtotta be őket
a Burg redoute-termébe a kemény basa.

Mindenek gyönyörködve nézték az
eredeti, festői jelenetet. Növekedett a tet-
szés, mikor a basa a rabok lánczát egy
nagy kőoszlopra kanyarította, lakatot ve-
tett rá és zsebre téve a kulcsot, elvegyült
az álarcosok között. Ezt az elmés gondo-
latot is megtapsolták és bámuló sokaság
állotta körül a drágánál drágább keleti
ruhába öltözött rabszolgacsoportot.

Egyszer csak megszólal az egyik
rab!

— *Aussi möcht' i!*

Utánna a másik, majd a harmadik,
majd valamennyi. Nyakra-főre próbálták
eloldani a lánczot, de a lakat jó erős volt
és a bilincs sem engedett. Az udvarmester
sápadtan szaladt a termekben végig, ke-
resni a basát, a kinél a kulcs van; és a ki
egymaga szabadithatja föl a rabokat. Sza-
ladt, szaladt, mindenkitől azt tudakolva.

— *Ham' s kan Türk'n g'seh'n?*

A török azonban nem került meg. Es
ez volt a bécsi Burgban az utolsó álarcos
bál, mert a királynő úgy megharagudott
ezen a durva tréfán, hogy örök időkre el-
tiltott minden farsangi mulatságot, melyen
nem örkődik a legszigorubb udvari eti-
quette.

Gróf Czobor Józsefnek nemcsak Bécs-
ben, Párisba és Velenczében is teljesen be-
rendezett fényes palotája állandó cseléd-

séggel, istállóval, lovakkal, — Velenczébe
persze gondolákkal.

A gróf egyszer Bécsben ebéd közben
egy kis kirándulásra hívta meg vendégeit.
Fekete kávé után hintóba ültek és — a
hintók meg sem álltak Párizsig, csak mi-
kor lovakat kellett váltani, vagy végig
kellett enni egy-egy fényes lakomát. Pá-
risban aztán Czobor palotájában három
nap, három éjjel dárídóztak, azzal ismét
visszakocsikáltak Bécsbe. Ez a tréfa is
egy egész kis vagyomba került.

*

Természetes, hogy Czobor milliói nek-
ként hamar elusztak. A tékozló gróf a
mult század hatvanas éveiben már szegény
ember volt és csak abból az évi 8000 frt
kegyelem pénzből éldegélt, melyet Ferenc
császár, Mária Terézia férje adott neki.
De mikor Ferencz 1765-ben meghalt és a
szigorú királynő 300 forintra apasztotta a
penziót, gróf Czobor József valósággal in-
sége jutott és Pesten tengődött nagy
nyomorúságban.

Egyszer valami kis motyóval a hóna
alatt ballagott haza. Szemközt vele ragyo-
gó fogaton egy fiatal tékozló főur robogott.

— *Halt! kiáltott rá Czobor.*

Es mikor az ifju csakugyan megállt,
a rongyos ember oda lépett kocsijához és
így szólt hozzá:

— *Ne olyan sebesen, öcsém uram,
mert még utól talál engem érni.*

*

A milliók urát egy téli reggel meg-
fagyva találták a Duna partján, egy sze-
métdombon.

M. Anekdotalincsk.

nagyságu volt. 9-én pedig a szokatlannál gyorsan lehült levegő deret, sőt fagyot vetett. Amattól már nem félünk, emerre még nincs szükségünk, mert még sok tenni való van a szántóföldeken, dermedt kézzel bajos dolgozni.

— **Ovakodjunk a zsebtolvajoktól.** Már nem csak a nagy városok zajában fordul elő ezen ügyes tolvajlás, hanem a csendes falukban is. 11-én a helybeli piacon megjelent három vásárhelyi ember, névszerűen Tóth István, Tóth János és Csó János. Aruczikkre alkudoztak ott, hol tömegesebben álltak a vevők. Alkudozás közben Apró Jánosné zsebéből 4 frt 33 krt kiloptak. Pap Mihály rendőresküdt letartóztatta őket, de a főczinkosnak Csó Jánosnak sikerült megugrania. A csendőrök a letartóztatottakat Vásárhelyre kísérték, hol Csó János elfogatását eszközölték s a nyomozást a jó madarak ellen, — kikre az a gyanu nehezedik, hogy nem első tettők a mindszenti zsebtolvajlás, — folytatják.

— **Vöröskereszt egylet.** Vettük a helybeli főszolgabíró urnak járása összes előjáróságához intézett leiratát, melyben az előjárókat támogatásra hívja fel a vereskereszt fiókegyletek újból való megalakulása munkájában. Minden kommentár nélkül közöljük a leiratot, — később az ügyszóhoz hozzá szólunk, — mi így hangzik: Erdemes Előjáróságnak. A magyar szentkorona országai vöröskereszt egyletének Csongrád megyei választmánya, mely a fiók egyletek ügybuzgó támogatása mellett, mint ez köztudomású, az emberbaráti szeretet nevében sokoldalú üdvös tevékenységet fejtett ki a szenvedő szegények segítése és gyámolítása körül; magasztos czélú munkásságának rövid időre elejtett fonálát újból fölvetve s nemes buzgalommal iparkodik azon, hogy a fiók egyletek szűnő munkásságát föllevenítvén, a vöröskereszt jelvénye alatt egyesítve mindazokat, a kiknek szívében a szenvedés könnyű megindítani képes s a kiknek lelkét az elosztott bánat nyomán keltő hála boldogítani tudja. Azon dícséretre igazán méltó munkában, mely a lelki megnyugvason túl egyéb jutalmat nem keres, járásom összes községek már a multban is nemes versengéssel osztakoztak. A vörös-keresztnek voltak fiókjai mindenütt, azoknak működése általános elismeréssel találkozott; s ha mégis bekövetkezett az egyletek feloszlása, ez a szomorú jelenség bizonyára egyéb okokban keresendő, mintsem föltételezhető volna, hogy az egyletnek magasztos, szép czéljai ne lennének képesek továbbra is és állandó lelkesedést kelteni a közjótékonyosság gyakorlásában mindenütt és mindenkoron buzgó magyarnép szívében. Meggyőződve lévén arról, hogy a szunyadó egyleti működés, mely hivatott arra, hogy a jók legjobbjait egy és ugyanazon fenséges czélú törekvésben egyesítse, a község lakossága körében is könnyedén felújítható: bizalommal telve és azon kéréssel fordulok a község Erdemes Előjáróságához, hogy ezen szándékom megvalósításában engem teljes odaadással támogatni, illetőleg a felebaráti szeretet munkájából, mint humanus kötelességből saját részét akként kivenni iparkodják, hogy az újra alakuló egylet számára minél szélesebb körben és

mennél nagyobb számú tagokat szerezzon. Mindszenten 1899. október 7.

Tary István,
h. főszolgabíró.

— **Jó madár.** Bánfi Józsefnek — jelenleg Serkédén lakos — fia József, ugylátszik hadilábon áll a dologgal, miért is a gazemberek mesterségére adta magát. A fiu jelenleg 1.—20 éves. Már ezelőtt 8—10 évvel — midőn a mindszenti templom perselyei feltörettek — a gyanu őrá hárult, de rábizonyítani a tettet nem lehetett. Pár évvel pedig az egyik gazdaszt nevében s megbízásából — holott ez mitse tudott a dologról — Szegeden egy pár lóra való drága szerszámot készítettett, nagy ügyességgel csalta meg a szijgyártót, ki fel is ült Bánfi Jósának. A szerszámokat aztán Bánfi fele áráért eladta s így jutott egy kis apró pénzhez. E hó 9-én pedig katona tiszti egyenruhában megjelent Mindszenten s hogy a sportja pikánsabb jellegű legyen, beszállásolt Pap Mihály rendőresküdtökhöz, hol meg is éjszakáztott Kovács Ferencznek adta ki magát, Pap Mihály is felült Jósának — min pedig igen csodálkozunk. — Másnap átment a mürétre s beállított Toldy gépészhez, hol a telefon készlet van s mint Szegedről kiküldött rendőr-biztos adta ki magát, hogy segédkezet nyujtson az uradalom területen a közcsend kellő fentartása czéljából. Innen telefonozott Gyapjas Lajos és Zámbo gátöröknek, a péteri jegyzőnek stb. közben megjelenik Burg kasznár, ki különösnek találta a jövevény ruházatát, gyalog tiszti egyenruha, vasuti sapka s nagy sarkantyú, miért is felelősségre vonta az illetőt, irományai hamisak voltak, mit midőn Burg kasznár kinyilvánított, az ál rendőr haladt kifelé az ajtón s gyors léptekkel a töltésen haladt mig futásnak is eredt. Csak akkor eszméltek fel Burg ur s az ott jelen voltak, hogy el kellene csipni az illetőt. Utána is mentek kocsival, de ez a mürét árkain át — hova kocsin nem követhették — bemenekültek az erdőbe. A közben már értesített mindszenti csendőr őrmester, Pap Sándor megjelent s az erdőben vadászatot tartottak rá, de oly ügyesen guggolt egy fa legtetjében, hogy felfedezhető nem volt. Midőn a hajszával felhagytak, pár embert hagytak ott lesbe. Jóska csakhamar lemászott a fáról s e pár embernek megadta magát. Pap Sándor őrmester átadta a kisteleki őrsnek, hol a vizsgálat ellene folyamatban van.

— **Fortuna otthona.** Az osztálysorsjáték utolsó húzásán a 600,000 koronás jutalom nyáremény a rendkívüli szerencsés és hirneves Gaedick A. fűgyűjtődjében (Budapest, Kossuth Lajos-utca 17.) vásárolt 62551. számú sorsjegyre esett. Ezen főelárusító kifizetett már vevőinek egy 40,000 koronás főnyereményt, kétszer 100,000 koronás főnyereményt, háromszor 60,000 koronás főnyereményt. I. osztályú sorsjegyek ezen szerencsés főelárusítónál már most kaphatók,

— **Tanító választás.** Tömörkényről kapjuk az értesítést, hogy tanító választása volt 10-én az iskolaszéknek. Három pályázó közül egyhangulag az erdélyi származású Vitos Antal lett megválasztva, állását hova hamarabb el kell foglalnia, fizetése e hó 15-től lett folyóvá téve.

— **Csendélet Csongrádon.** Már hónapok óta tenforog az a körülmény, hogy ugy a mindszenti, mint a szomszédos sőt az egész megyebeli csendőr őrsökön alig 1—2 csendőr van, mert a többinek Csongrádon kell időzni a megbomlott rend fentartása czéljából. Jelenleg is 40 csendőr fekszik Csongrádon, ezek egyrésze a szegedi csendőr iskolából van kivezényelve. A kerületi csendőrparancsnokság most akként intézkedett, hogy ezen ideiglenes csendőr állomány vissza fog Csongrádról vonatni s helyét állandóan 30 csendőrből álló őrs fogja elfoglalni. Remélhetőleg e 30 kipróbált csendőr a jog, törvény és igazság korlátai közt (?) mozgó jó csongrádi szomszédainkat meg fogja kompeskálni, ha né tán a polgári erények szabályait ferde irányba magyaráznák.

CSARNOK.

Ötven év előtt.

1848. október 9. Berger Aradot több óra hosszat bombáztatja. Rukovina tábornok a magyarok közeledésének hírére Teresvárt ostromállapotba helyezi.

1848. október 10. Mőga serege Parendornál tábornok út, hol a haditanács azt határozza, hogy a gyáván futó Jellasicsot osztrák földön nem üldözik.

1848. október 11. A Teodrovics vezetése alatt levő Jellasics rablásai miatt elmaradt hadat, a nép Kráger Vidor alispán segítségével megfutamtja.

1848. október 12. Az oláhok Urbánál Szász Régenben, Ribelnál Hátszegen, egyrészüik Musinán és a bizottságnál Balászfalván fegyverbe állanak s szervekednek.

1848. október 13. Két szerb felkelő had, mindenik 3—4 ezernyi, éjszakának idején megtámadja O- és Török-Becsét, de a magyarok visszaverik őket.

1848. október 14. A szerbek egy serezsán-csapata váratlanul Nagy-Kikinda előtt terem, honnan Nagy Sándor honvédtábornok elkergeti őket.

1848. október 15. Kis-Enyeden az oláhok a magyarok egy harmadát a legborzasztóbb kegyetlenséggel megölik a várost meg felgyújtják és fosztogatják.

Népmozgalmi adatok a lefolyt hétről:

I

Születtek:

Korom Vera. Szeri József. Bánfi Anna. Tóth János. Fülöp János. Benedek Erzsé.

II

Meghaltak:

Dulicsák Ignác. Korom János.

Felelősszerkesztő és kiadótulajdonos.

Weisz Ignác.